

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการบริหารงานในองค์กร

จัดทำโดย นายสุเทพ ธาระवास
รหัส ๖๕๑๐๔๑

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๑๐
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

การนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการบริหารงานในองค์กร

บทคัดย่อ

การบริหารงานในองค์กร คือ หัวใจและความสามารถของผู้ประกอบการทางธุรกิจตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ที่ไม่แสวงหากำไร การบริหารงานในองค์กรเป็นทักษะในการจัดการงานภายในโดยแต่ละบริษัทหรือแต่ละองค์กรก็จะมีทฤษฎีการบริหารระบบการจ้องค์กรธุรกิจที่แตกต่างกันไป ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดการระบบขององค์กร การปลูกฝังแนวคิด การวางแผนเพื่อการไปสู่เป้าหมายขององค์กรพร้อมกัน

คำสำคัญ การบริหารองค์กรที่ดี คือ การสร้างความเจริญเติบโตให้กับองค์กรและการทำให้คนในองค์กรมีความสุข มีความมั่นคงและปลอดภัย

บทนำ

การบริหารงานในองค์กรเป็นกระบวนการบริหารกลุ่มบุคคลที่อยู่ในองค์กรให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารองค์กรประกอบด้วย กระบวนการวางแผน การจัดสรรบุคลากร การสร้างผู้นำ การสั่งการและการควบคุมองค์กรให้อยู่ในมาตรฐาน โดยกระบวนการทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้

การบริหารองค์กรในรูปแบบสมัยใหม่จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพหรือปัจจัยแวดล้อมที่เกิดขึ้น รวมถึงวิธีการคิดก็จะเปลี่ยนไปด้วย กล่าวคือ การบริหารองค์กรสมัยใหม่มีความยืดหยุ่นสูงพร้อมเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป

การบริหารองค์กรที่ดีนั้นต้องมีความเข้าใจถึงความหลากหลายในองค์กร การบริหารความหลากหลายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างความยั่งยืนแก่องค์กรได้

การบริหารองค์กรด้วยการสื่อสารเพื่อบ่งบอกถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายขององค์กรก็มีส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรทุกระดับเข้าใจ เข้าถึงและสามารถเชื่อมโยงการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้

การบริหารงานองค์กรในปัจจุบันและอนาคต หากผู้บริหารมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงวัฒนธรรมองค์กร คุณค่าขององค์กร คุณค่าของบุคลากรในองค์กรแล้ว ในระยะยาวธุรกิจขององค์กรและบุคลากรในองค์กรจะมีทิศทางเติบโตอย่างมั่นคงได้ตลอดไป

ที่มาหลักนิติธรรมในบางประเทศ^๑

๑. ประเทศอังกฤษไม่มีรัฐธรรมนูญปกป้องและคุ้มครองประชาชนแต่ใช้การจำกัดอำนาจของผู้ใช้อำนาจปกครอง (คือพระมหากษัตริย์) โดยรัฐสภาซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนด้วยการออกกฎหมายและโดยศาล Common Law ในการใช้และตีความที่รัฐสภาบัญญัติโดยไม่อาจโต้แย้งหรือตรวจสอบกฎหมายที่รัฐสภาบัญญัติขึ้นได้ ระบบรัฐสภาของอังกฤษจึงถือเอารัฐสภาเป็นรัฐอธิปไตย

๒. สหรัฐใช้คำว่า กระบวนการนิติธรรม (due process of law) ซึ่งมีหลักสำคัญ คือ บุคคลทั้งหลายมีสิทธิและสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพนั้นได้ตามที่รัฐธรรมนูญรับรอง โดยปราศจากการแทรกแซงของรัฐที่ไม่มีเหตุเหมาะสมและยุติธรรม การดำเนินกระบวนการตามกฎหมายของรัฐจะต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองสิทธิในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพและทรัพย์สินของประชาชน

การต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคมด้วยความดีอันเป็นพื้นฐานในการดำเนินวิถีชีวิตก่อให้เกิดวิถีประชาธิปไตยด้วยความมีเหตุผล จึงต้องมีหลักเกณฑ์เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข โดยใช้บรรทัดฐานกฎหมาย ซึ่งมาจากการมีกิจกรรมร่วมกันในสังคมและการใช้กฎหมายต้องใช้โดยมุ่งไปสู่หลักนิติธรรมให้ใกล้เคียงที่สุด จึงจะสร้างสังคมที่ดีมีความสงบสุขและมีเสถียรภาพ ประชาชนมีเสรีภาพปราศจากการเบียดเบียนข่มเหงกันสังคมจึงจะมีความมั่นคงพัฒนาไปในทางที่ดี

กฎหมายเป็นประสบการณ์ทางข้อเท็จจริงอันจำเป็นของสังคมในยุคแรกๆ เริ่มจากการดำเนินชีวิตเป็นแบบแผนเดียวกัน มีศีลธรรมกำกับเกิดเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ และจารีตประเพณีจนกฎหมายกลายเป็นวัฒนธรรมที่คู่กับสังคมมนุษย์ มีวิวัฒนาการจากสังคมหนึ่งขยายไปสู่สังคมอื่น ๆ จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางหลอมรวมกันกลายเป็นอารยธรรมสูงสุดของมนุษย์ที่ปรากฏขึ้นจากจิตวิญญาณของสำนักอันดีงาม และมีเหตุผลตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่ต้องพึ่งพากันอยู่ในสังคมจึงเป็นที่มาของหลักนิติธรรมอันเป็นอุดมการณ์สูงสุดในการดูแลความเป็นมนุษย์ เนื่องมาจากการประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันของแต่ละคนจนเป็นวิถีของคนส่วนใหญ่เป็นจารีตประเพณีและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และจากความรู้สึกสำนึกในสิ่งที่ถูกต้องยุติธรรม (Sense of justice) อันปรากฏประจำอยู่ในบุคคลทั้งหลาย (present in man) เมื่อสังคมพัฒนาไปจิตสำนึกร่วมกันในสังคม (Sense of moral and sense of justice)

หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นกฎเกณฑ์เพื่อกำหนดว่าบุคคลทุกคนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย^๒

หลักนิติธรรมมีแนวคิดมีรากฐานมาจากระบบกฎหมายจารีตประเพณีของประเทศอังกฤษ (Common Law) ซึ่งได้มีการให้ความหมายของนิติธรรมที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับทั่วไป ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม คือ หลักกฎหมายสูงสุดที่บุคคลใดจะถูกลงโทษได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นกระทำความผิดตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายที่จะนำมาใช้ลงโทษได้นั้นจะต้องถูกตราขึ้นก่อนที่จะมีการกระทำความผิด โดยผู้กระทำความผิดจะต้องถูกฟ้องร้องให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้พิจารณาพิพากษา

^๑ ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ, สังคมกับกฎหมาย, ศูนย์หนังสือกฎหมายวิญญูชน กรกฎาคม ๒๕๖๔ น.๒๖๗, ๒๖๘, ๒๖๙, ๒๗๐, ๒๗๑, ๒๗๒

^๒ กิริภัทร ด่านธีระภากุล นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. หลักนิติธรรม คือ ความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียวกันเป็นกรณีทีบุคคลทุกคนในประเทศจะมีความเท่าเทียมกันและเสมอภาคกันภายใต้กฎหมายเดียวกัน ไม่มีสิทธิพิเศษจากกฎหมายหรือได้รับความคุ้มครองกันตามกฎหมาย

๓. หลักนิติธรรม คือ การมีสิทธิและเสรีภาพในความเป็นมนุษย์บุคคลทุกคนย่อมได้รับความคุ้มครองในสิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย โดยสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไม่ได้อยู่แต่เฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่ยังปรากฏอยู่ในกฎหมายจารีตประเพณีอีกด้วย และหากเกิดความเสียหายขึ้นกับบุคคลใดจากการที่มีผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย บุคคลนั้นจะต้องได้รับการเยียวยาในทันที

๔. หลักนิติธรรม คือ การแสดงความเป็นอิสระและความเป็นกลางของผู้พิพากษาเพราะองค์กรตุลาการเป็นกลไกสำคัญในการอำนวยความยุติธรรมขั้นสุดท้าย จึงต้องมีความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงทั้งจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือแม้แต่ฝ่ายตุลาการด้วยกันเอง อีกทั้งผู้พิพากษาจะต้องพิจารณาคดีด้วยใจที่เป็นกลางโดยปราศจากอคติใด ๆ

๕. หลักนิติธรรม คือ การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐภายใต้กฎหมายที่กำหนดไว้เป็นกรณีทีองค์กรของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดให้ไว้เท่านั้น โดยไม่สามารถใช้อำนาจที่เกินไปกว่าขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๖. หลักนิติธรรม คือ กฎหมายที่ต้องไม่มีการยกเว้นความผิดให้แก่การกระทำในอนาคตเป็นกรณีทีไม่สามารถจะออกกฎหมายเพื่อรองรับให้มีการยกเว้นการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ เพื่อเป็นการป้องกันผู้มีอำนาจที่อาจฉ้อฉลโดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการป้องกันตัวเองจากการกระทำความผิดของตนในภายภาคหน้า

จากแนวคิดดังกล่าว จึงอาจกล่าวได้ว่าหลักการที่เป็นสาระสำคัญของ นิติธรรม ประกอบไปด้วย หลักการ ๗ ข้อ คือ (๑) การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (๒) การแบ่งแยกอำนาจ (๓) ความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง (๔) ความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา (๕) ความเป็นอิสระของผู้พิพากษา (๖) ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย และ (๗) ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ^๓

หลักประกันความยุติธรรมและความเท่าเทียมกันในสังคมตามหลักนิติธรรม สามารถกระทำในหลายวิธี เช่น

๑. กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ออกมาใช้บังคับจะต้องถูกประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบก่อนที่จะนำออกมาใช้บังคับ การดำเนินการเช่นว่านั้นเพื่อให้โอกาสแก่คนในสังคมได้รับรู้และหลีกเลี่ยงการกระทำที่ผิดกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นเองเพื่อผลประโยชน์ของตนและพวกพ้องและผลักความรับผิดชอบไปสู่ประชาชน

๒. กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ออกมาใช้บังคับต้องมีความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลทางเพศ อายุ ชนชั้น หรือกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น กฎเกณฑ์ที่มีการเลือกปฏิบัติอาจทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ต้องสูญเสียสิทธิและเสรีภาพของตนตามหลักสิทธิมนุษยชนได้

^๓ ธีรวิทย์ บุรีกุล “ธรรมาภิบาล “หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่” ในวารสารสถาบันพระปกเกล้า, เล่มที่ ๒, (๒๕๔๖)

๓. กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จะต้องถูกนำไปใช้บังคับอย่างสม่ำเสมอในเหตุการณ์เดียวกันประชาชนย่อมสามารถคาดการณ์ได้ว่าทำเช่นนี้แล้วจะเกิดผลเช่นไร เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกใช้กฎเกณฑ์อื่นเพื่อสนองความคิดตามอำเภอใจและอารมณ์ของตน

๔. กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จะถูกบังคับใช้กับทุกคนโดยเท่าเทียมกัน บรรดาผู้มีอำนาจที่กระทำความผิดฐานเดียวกันย่อมจะต้องถูกลงโทษเช่นเดียวกับบุคคลอื่น ๆ โดยไม่มีสิทธิพิเศษเหนือบุคคลใด

การนำหลักนิติธรรมมาใช้กับการบริหารงานในองค์กรเปรียบเทียบกับกรณีของ บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน)

บริษัทได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินกิจการของบริษัทให้บรรลุเป้าหมายและพันธกิจ นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานให้องค์กรเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้การดำเนินการอย่างมีจรรยาบรรณ ดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคม ทั้งยังให้เป็นที่ไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ ด้วย^๔

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นบริษัทบริหารทางด่วนชั้นนำที่เชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายถนน และระบบคมนาคมขนส่ง มุ่งสู่การบริการเป็นเลิศด้วยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยสำหรับการเดินทาง ด้วยระบบจัดการที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาเทคโนโลยีและศึกษาโครงการใหม่ และยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

พันธกิจ (Mission)

สร้างศักยภาพของบริษัทให้เติบโตด้วยแผนการเชื่อมโยงทางยกระดับเข้ากับเครือข่ายของระบบคมนาคมขนส่งที่สนองตอบการขยายตัวระหว่างกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล รวมถึงการเชื่อมโยงภูมิภาคของประเทศไทย ด้วยการจัดการเส้นทางที่อำนวยความสะดวก ประหยัดเวลาและให้ความสำคัญสูงสุดตามมาตรฐานสากล มีการพัฒนาระบบการจัดการ การวิเคราะห์ข้อมูล และระบบเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพ พัฒนาเทคโนโลยีและงานด้านโครงการใหม่ พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อพนักงาน ผู้ถือหุ้น

จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ

บริษัทคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นต่อผู้ใช้บริการทางยกระดับ ผู้ถือหุ้น พนักงาน คู่แข่งทางการค้า คู่สัญญาและคู่ค้า รัฐ และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ เจ้าหน้าที่และชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการบริษัทจึงกำหนด จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคลากรของบริษัท ซึ่งรวมถึงกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มจะได้รับการดูแลอย่าง

^๔ บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) “Tollway” “นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี” ๒๕๖๔

เหมาะสม ซื่อสัตย์ และ เป็นธรรม ด้วยการดำเนินการตามพันธสัญญาต่าง ๆ ที่มีไว้กับผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน ดังนี้

๑. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ

(๑) ความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการทางยกระดับ

บริษัทถือว่าผู้ใช้บริการทางยกระดับเป็นผู้มีอุปการคุณอย่างยิ่งที่ทำให้บริษัทสามารถดำรงกิจการอยู่ได้เป็นเวลาต่อเนื่องยาวนานจนถึงปัจจุบันนี้ บริษัทจะให้บริการอย่างตรงไปตรงมาด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และให้ข้อมูลขององค์กร และการให้บริการอย่างถูกต้อง เพียงพอ เที่ยงตรง และปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ บริษัทยินดีรับฟังข้อเสนอแนะ คำติชม ตลอดจนคำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ใช้บริการทางยกระดับอยู่เสมอเพื่อนำไปพัฒนาการให้บริการต่อประชาชนผู้ใช้บริการทางยกระดับให้ได้รับความสะดวกสบาย ปลอดภัย และความพึงพอใจต่อไป รวมถึงปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมในเรื่องของบริการ โดยไม่เลือกปฏิบัติ หากมีปัญหาในการให้บริการ บริษัท จะเร่งดำเนินการประสานงานเพื่อหาทางออกร่วมกัน อีกทั้ง บริษัทจะไม่เปิดเผยข้อมูลของลูกค้าที่ตนได้ล่วงรู้มาเนื่องจากการดำเนินธุรกิจ อันเป็นข้อมูลที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่ตามกฎหมาย นอกจากนี้ บริษัทจะเปิดโอกาสให้ลูกค้าสามารถร้องเรียนได้เกี่ยวกับความ ไม่สมบูรณ์ของบริการ

(๒) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น

บริษัทจะปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นในฐานะเจ้าของบริษัทโดยเคารพสิทธิของผู้ถือหุ้น และปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น อย่างเท่าเทียมกันตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท

บริษัทมีความมุ่งมั่นให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ พร้อมจัดให้มีระบบการควบคุมและตรวจสอบภายในรวมทั้งระบบบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ บริษัทจะให้ข้อมูลแก่ผู้ถือหุ้นอย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจในการลงทุน หรือที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของกิจการ และไม่นำข้อมูลภายในไปเปิดเผยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหรือกรรมการ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม

(๓) ความรับผิดชอบต่อพนักงาน

บริษัทถือว่าพนักงานทุกคนทุกตำแหน่งมีความสำคัญต่อบริษัท และประชาชนผู้ใช้บริการทางยกระดับของบริษัทอย่างยิ่ง บริษัทมีนโยบายจ่ายค่าจ้าง และผลตอบแทนที่เป็นธรรม และตรงต่อเวลา พร้อมทั้งจะจัดสรรสวัสดิการแก่ลูกจ้างตามที่กฎหมายกำหนด ดูแลสุขภาพ และความปลอดภัยในการทำงาน และสนับสนุนให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที หากมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น และจะสรรหาและรักษาพนักงานที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมุ่งพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมพนักงานให้มีโอกาสในความก้าวหน้า และความมั่นคงในอาชีพ

(๔) ความรับผิดชอบต่อคู่แข่งทางการค้า

บริษัทจะปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้าภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและจะดำเนินธุรกิจด้วยความ เป็นมืออาชีพ

(๕) ความรับผิดชอบต่อคู่สัญญาและลูกค้า

บริษัทถือว่าพันธะตามข้อสัญญาสัมปทานที่ได้ลงนามผูกพันกันระหว่างคู่สัญญาสัมปทานทาง ยกระดับ มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด และเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม หลักสัญญาสัมปทานสากล และหลักความเสมอภาคเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ ปฏิบัติตามเงื่อนไข กรอบกติกา ธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ระหว่างกัน

บริษัทจะปฏิบัติต่อคู่ค้าโดยยึดมั่นในความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ให้ไว้ต่อคู่ค้า ทุกประเภท โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไข หลักเกณฑ์และกฎหมายที่กำหนด ด้วยความสุจริต โปร่งใส และ เท่าเทียมกัน

ผู้บริหารหรือพนักงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ ว่าจ้างทำของ และบริการ ต้องเปิดเผย ข้อมูล และ/หรือลักษณะความสัมพันธ์ส่วนบุคคลของตนเอง คู่สมรส ญาติสนิท หรือความสัมพันธ์ส่วน บุคคลกับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง และให้ แสดง ความรับผิดชอบโดยการไม่อยู่ร่วมในกระบวนการพิจารณาตัดสินชี้ขาด

(๖) ความรับผิดชอบต่อรัฐ และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ

บริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายอันเป็นหน้าที่ที่มีต่อรัฐ และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทาง ธุรกิจ อาทิเช่น การชำระภาษีอากร ตลอดจนกฎระเบียบที่มีต่อรัฐ และหน่วยงานกำกับ ดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจอย่างถูกต้อง ครบถ้วนทุกประการ

(๗) ความรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้

บริษัทมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขค้ำ ประกัน การบริหารเงินทุน และกรณีที่เกิดการผิดนัดชำระหนี้ไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม และเปิดเผยถึง การปฏิบัติไว้ให้เป็นที่น่าพอใจ เช่น ด้านการบริหารเงินทุน บริษัทมีนโยบายที่จะรักษาอัตราส่วนสภาพ คล่องให้อยู่ในระดับสูงเพียงพอ และรักษาอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้บริษัท มีความสามารถในการชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้อย่างต่อเนื่องตรงตามกำหนดเวลาตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ในสัญญาสินเชื่อและสัญญาค้ำประกัน และบริษัทมีนโยบายที่จะไม่ผิดนัดชำระหนี้ โดยจะเร่งเข้าไป จัดการและแก้ไขปัญหา เพื่อให้สามารถชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาสินเชื่อ และสัญญาค้ำประกัน

(๘) ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

บริษัทจะปฏิบัติต่อสังคมโดยยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และ ระมัดระวังในการพิจารณาดำเนินการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียอันมีผลกระทบต่อความรู้สึกของ

สาธารณชน (Public Interest) นอกจากนี้ บริษัทยังมุ่งดำเนินการและให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และสังคมโดยรวมอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม บริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ดูแลด้านความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ ชุมชนใกล้เคียง และส่งเสริมพนักงานให้มีจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

๒. การเปิดเผยข้อมูล

บริษัทประกอบธุรกิจโดยมีระบบการดำเนินงานที่มีมาตรฐาน และมีการควบคุมที่ดี โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ด้วยความระมัดระวัง ด้วยข้อมูลที่เพียงพอ และมีหลักฐานสามารถอ้างอิงได้ รวมทั้งถือปฏิบัติตามข้อกำหนด และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดตลอดจนเปิดเผยข่าวสารข้อมูล ของสินค้า และบริการอย่างถูกต้องครบถ้วน

นอกจากนี้ บริษัทจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของบริษัทต่อผู้ถือหุ้น นักลงทุน และสาธารณชนทั่วไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนทั่วถึง และทันกาล รวมทั้งเป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. การควบคุมดูแลและป้องกันเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทจัดให้มีการควบคุมดูแลและป้องกันเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกันที่ไม่เหมาะสมโดยกำหนดนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติ กระบวนการในการพิจารณาและอนุมัติรายการ พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูล และอนุมัติรายการที่มีนัยสำคัญตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย ระเบียบหรืออำนาจดำเนินการของบริษัท ซึ่งก่อให้เกิดภาระผูกพันต่าง ๆ กับบริษัท เช่น รายการเกี่ยวข้องกันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งบริษัทต้องปฏิบัติตาม

๔. การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

บริษัทยึดมั่นในการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในฐานะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้เสียในการมุ่งพัฒนางานกำกับดูแลกิจการของบริษัท เพื่อประโยชน์และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

จรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้บริหารและพนักงาน

บริษัทได้กำหนดจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้บริหารและพนักงานเพื่อถือปฏิบัติดังนี้

๑. ข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร

“ผู้บริหาร” หมายถึง พนักงานที่มีผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากผู้บริหารจะต้องพึงปฏิบัติในจรรยาบรรณทุก ๆ ข้อในฐานะที่เป็นพนักงานคนหนึ่งของบริษัทแล้ว ผู้บริหารยังต้องมีแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อเสริมสร้างการเป็นผู้บริหารที่ดี และในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำ

และเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติที่ดีให้แก่พนักงานโดยทั่วไปด้วย จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารไว้ ดังนี้

๑.๑ บริหารปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการทางยกระดับ

ผู้บริหารต้องปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการทางยกระดับตามข้อปฏิบัติจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจที่กิจการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

๑.๒ ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น

ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง รอบคอบ เอาใจใส่ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ไม่หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้องจากข้อมูลของบริษัท ซึ่งยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะและไม่เปิดเผยข้อมูลความลับของบริษัทต่อบุคคลภายนอก รวมทั้งไม่ดำเนินการใด ๆ อันเป็นลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๑.๓ ผู้บริหารปฏิบัติต่อพนักงาน

ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อพนักงานอย่างยุติธรรม บริหารงานโดยความไม่ลำเอียงสนับสนุนการสร้างศักยภาพในความก้าวหน้า และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานมีความเข้าใจในเรื่องจรรยาบรรณที่พนักงานต้องพึงปฏิบัติจัดสวัสดิการให้พนักงานอย่างเหมาะสม และปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความสุจริตใจ รับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอย่างมีเหตุผล

๑.๔ ผู้บริหารปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า

ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้าภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจะดำเนินธุรกิจด้วยความเป็นมืออาชีพ

๑.๕ ผู้บริหารปฏิบัติต่อคู่สัญญา และคู่ค้า

ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อคู่สัญญาและคู่ค้าอย่างเป็นธรรม ไม่เรียกร้องหรือรับผลประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่ชอบธรรมจากคู่สัญญาและคู่ค้า และหากปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดไม่ได้ให้รีบแจ้งคู่สัญญาและคู่ค้าให้ทราบล่วงหน้าเพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๑.๖ ผู้บริหารปฏิบัติต่อรัฐ และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ

ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อรัฐ และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ โดยยึดถือปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ อันเป็นหน้าที่ที่มีต่อรัฐ และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ

๑.๗ ผู้บริหารปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่

ผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ให้กับเจ้าหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง ตรงตามกำหนดเวลา และยึดมั่นข้อกำหนด และเงื่อนไขของสัญญากับเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัดตลอดจนดูแลผู้ที่ค้าประกันไม่ให้ได้รับความเสียหายผู้บริหารปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่

ผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ให้กับเจ้าหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง ตรงตามกำหนดเวลา และยึดมั่นข้อกำหนด และเงื่อนไขของสัญญากับเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัดตลอดจนดูแลผู้ที่ค้าประกันไม่ให้ได้รับความเสียหาย

๑.๘ ผู้บริหารปฏิบัติต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหารต้องปฏิบัติหรือควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน และอาสาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อชุมชน และสังคม

๒. ข้อพึงปฏิบัติสำหรับพนักงาน

เพื่อเป็นการเสริมสร้างการทำงานที่ดี มีประสิทธิภาพ พนักงานควรมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ พนักงานพึงปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความอดุสาหะ ขยันหมั่นเพียร และปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และบริษัท

๒.๒ พนักงานพึงประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในการทำงานของบริษัทโดยเคร่งครัด

๒.๓ พนักงานพึงให้ความเคารพและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบด้วยนโยบาย และระเบียบข้อบังคับของบริษัท

๒.๔ พนักงานพึงมีความสมัคสมานสามัคคีต่อกัน และเอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งจะนำไปสู่ความเสียหายต่อบุคคลอื่น และบริษัท

๒.๕ พนักงานพึงเคารพสิทธิและให้เกียรติซึ่งกันและกัน หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้อื่นทั้งในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัวไปเปิดเผยหรือวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อพนักงาน และต่อบริษัท

๒.๖ พนักงานพึงหลีกเลี่ยงการรับของขวัญใด ๆ ที่อาจทำให้ตนเองรู้สึกอึดอัดในการปฏิบัติหน้าที่ ในภายหน้า หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาในพื้นที่

๒.๗ พนักงานไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่หรือประโยชน์จากหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือพรรคพวก หรือทำธุรกิจแข่งขันกับบริษัท

๒.๘ พนักงานพึงปฏิบัติต่อลูกค้า คู่ค้า ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความเสมอภาค

๒.๙ พนักงานพึงรักษาความลับของลูกค้า คู่ค้า และบริษัทอย่างเคร่งครัด

๒.๑๐ พนักงานพึงรายงานเรื่องที่ได้รับทราบให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยมิชักช้า เมื่อเรื่องที่ได้รับทราบอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือชื่อเสียงของบริษัท

๒.๑๑ พนักงานพึงรักษาคุณแล สิทธิประโยชน์และทรัพย์สินของบริษัทให้มีสภาพดี ให้ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ประหยัด มิให้สิ้นเปลือง สูญเปล่า เสียหาย หรือเสื่อมสลายก่อนเวลาอันสมควร

นโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานในองค์กร

๑. นโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy)

๑.๑ นโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy)

“การทุจริต” หมายความว่า การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนหรือผู้อื่น จากการปฏิบัติหน้าที่ของบริษัท โดยเป็นประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับการทำงาน จรรยาบรรณและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ และ/หรือนโยบายที่บริษัทกำหนดไว้

ทั้งนี้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าการกระทำนั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อื่นเสียหายหรือไม่ แม้ไม่เกิดความเสียหายก็ยังคงถือว่าเป็นการกระทำความผิดได้

“การคอร์รัปชัน” หมายความว่า การติดสินบน การเรียกรับ เสนอ หรือให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นที่ทำธุรกิจกับบริษัท รวมทั้งการใช้ตำแหน่งหน้าที่ หรือการใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงานของบริษัท ไปกระทำการใด ๆ ที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับตนเอง พวกพ้องและ/หรือผู้อื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ผลประโยชน์อื่นใดที่ไม่เหมาะสมทางธุรกิจ หรือประโยชน์ใด ๆ โดยมีขอบแก่ตนเองหรือพวกพ้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนการกระทำใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ข้อบังคับการทำงาน นโยบาย กฎระเบียบ จรรยาบรรณหรือจริยธรรมทางธุรกิจของบริษัท เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมาย ข้อบังคับ กฎระเบียบ ประกาศ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น หรือจารีตทางการค้าให้กระทำได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

“การช่วยเหลือทางการเมือง” หมายถึง การให้การสนับสนุนทางการเงิน สิ่งของ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมและส่งเสริมให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในนามของบริษัท เพื่อให้ได้มาซึ่งการได้เปรียบทางการค้า ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการที่พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมตามสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่จะไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้บริษัทสูญเสียความเป็นกลางหรือได้รับความเสียหายจากการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง

“ความเป็นกลางทางการเมือง” บริษัท มีนโยบายดำเนินธุรกิจอย่างเป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ทางการเมืองหรือนักการเมืองที่สังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง และจะไม่นำเงินทุนหรือให้ความช่วยเหลือในรูปแบบใด ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่พรรคการเมืองใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเอื้อประโยชน์ ทางธุรกิจอันเข้าข่ายการช่วยเหลือทางการเมืองตามความหมายในวรรคแรก

“การบริจจาคเพื่อการกุศล” อาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อบริษัท เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายโดยไม่มีผลตอบแทนที่มีตัวตน และอาจจะใช้เป็นข้ออ้างหรือเส้นทางสำหรับการคอร์รัปชันได้ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดการบริจจาคเพื่อการกุศลมีวัตถุประสงค์แอบแฝงเป็นที่เคลือบแคลงสงสัย บริษัทฯ จึงกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริจจาคเพื่อการกุศล และกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบไว้ในนโยบายฉบับนี้ด้วย

(๑) ต้องพิสูจน์ได้ว่ามีกิจกรรมตามโครงการเพื่อการกุศลดังกล่าวจริง และมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้วัตถุประสงค์ของโครงการประสบความสำเร็จ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง โดยสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสังคมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างเศรษฐกิจและความแข็งแกร่งให้กับชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีเอกสารหลักฐานชัดเจนและสอดคล้องตามกฎระเบียบของบริษัท

(๒) ต้องพิสูจน์ได้ว่าการบริจจาคเพื่อการกุศลดังกล่าวไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ต่างตอบแทนให้กับบุคคลใดหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เว้นแต่การประกาศเกียรติคุณหรือการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับบริษัทตามธรรมเนียมปฏิบัติทั่วไป เช่น การติดตราสัญลักษณ์ (LOGO) การประกาศรายชื่อ ณ สถานที่จัดงาน หรือในสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์อื่น เป็นต้น

“เงินสนับสนุน (Sponsorships)” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจ ตราสินค้า หรือชื่อเสียงของบริษัทอาจมีความเสี่ยงต่อบริษัทเนื่องจากการจ่ายเงินสำหรับการบริการหรือผลประโยชน์ที่ยากต่อการวัดผลและการติดตามเงินสนับสนุนอาจถูกเชื่อมโยงไปเกี่ยวข้องกับกาให้สินบนได้ ดังนั้น บริษัทจึงกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินสนับสนุน และกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบ

“การเลี้ยงรับรอง ของขวัญ ค่าบริการต้อนรับ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (Hospitality)” บริษัทมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ไม่เรียกร้องที่จะรับหรือเสนอที่จะเลี้ยงรับรอง ให้หรือรับของขวัญ การบริการต้อนรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกินความจำเป็นและไม่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลที่ทำธุรกิจกับบริษัทโดยต้องพิสูจน์ถึงความจำเป็นที่เหมาะสมและสามารถแสดงเอกสารหลักฐานที่ชัดเจนสอดคล้องตามระเบียบปฏิบัติของบริษัท ได้ ทั้งนี้ บริษัทมีการกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์การปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน รวมถึงกระบวนการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และทบทวนถึงความจำเป็น ความเหมาะสมในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง และกรณีนี้ กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงาน ส่งมอบของขวัญดังกล่าวเพื่อให้เป็นทรัพย์สินของบริษัทสำหรับนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม ต่อไปจะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่บริษัทกำหนดไว้

บริษัทรวมถึงบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม (หากมี) มีแนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมโดยยึดหลักการเป็นบรรษัทภิบาลที่ดี และไม่มียุทธศาสตร์ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานกระทำหรือสนับสนุนให้มีการกระทำทุจริตหรือคอร์รัปชันในทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และการติดต่อกับผู้มีส่วนได้เสีย โดยบริษัทได้กำหนดนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดรวมทั้งได้จัดให้มีโครงสร้างผู้รับผิดชอบและระบบบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ตลอดจนการตรวจสอบเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือคอร์รัปชันภายในองค์กร

แนวทางปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน ที่บริษัทได้กำหนดไว้ มีดังนี้

๑.๑.๑ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยคณะกรรมการบริษัทต้องมอบหมายให้ฝ่ายบริหารนำมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันไปสื่อสารและปฏิบัติอย่างเป็นผลสัมฤทธิ์

๑.๑.๒ บริษัทมีการสื่อสารนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันรวมถึงกระบวนการแจ้งเบาะแสและรับข้อร้องเรียนผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรปฐมนิเทศพนักงานใหม่จัดสัมมนาหรืออบรมให้ความรู้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานรับทราบและทำให้มั่นใจว่าได้มีการนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

๑.๑.๓ บริษัทมีการสื่อสารนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน รวมถึงกระบวนการแจ้งเบาะแสหรือรับข้อร้องเรียนไปยังสาธารณชน บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม (หากมี) หรือตัวแทนทางธุรกิจหรือคู่ค้าทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์รายงานประจำปี คู่มือการติดต่อธุรกิจกับบริษัท สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้รับทราบอย่างทั่วถึงและนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

๑.๑.๔ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน บริษัทจะมีขั้นตอนการสอบสวนและให้ความเป็นธรรม แต่หากพิสูจน์ได้ว่าบุคคลดังกล่าว ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันจะมีโทษตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับการทำงาน หรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผลของการทุจริตหรือคอร์รัปชันอาจมีความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกส่วนหนึ่งที่บริษัทจะนำมาบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

๑.๑.๕ บริษัทได้จัดให้มีระเบียบปฏิบัติหรือหลักเกณฑ์แนวทางในการเบิกจ่าย โดยกำหนดวงเงิน อำนาจอนุมัติ วัตถุประสงค์และผู้รับ ซึ่งต้องมีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจนประกอบทุกครั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการคอร์รัปชัน พร้อมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบที่โปร่งใส โดยหน่วยงานที่เป็นอิสระ

๑.๑.๖ บริษัทได้จัดให้มีกระบวนการบริหารบุคลากรที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของบริษัทต่อการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน ตั้งแต่การคัดเลือก การอบรม การประเมินผลงาน การให้ผลตอบแทน และการเลื่อนตำแหน่งให้แก่บุคลากรของบริษัท

๑.๑.๗ บริษัทได้จัดให้มีการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการคอร์รัปชัน รวมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่ช่วยให้บริษัทบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่วางไว้ได้ เช่น มีระบบควบคุมภายในที่ครอบคลุมทั้งด้านการเงิน การบัญชี การเก็บบันทึกข้อมูล รวมถึงกระบวนการอื่น ภายในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน

๑.๑.๘ บริษัทจัดให้มีการทำเอกสารหลักฐานตามแนวทางปฏิบัติของนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันฉบับนี้ ตามหลักการควบคุมภายในที่ดีและจะมีการทบทวนปรับปรุงนโยบาย แนวทางปฏิบัติ และมาตรการต่าง ๆ ตามนโยบายฉบับนี้อีกอย่างน้อยปีละหนึ่ง (๑) ครั้ง เพื่อให้มีความทันสมัยและ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางธุรกิจรวมถึงกฎหมายหรือ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีการประกาศใช้ บังคับในแต่ละช่วงเวลา

บทสรุป

การบริหารงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรรูปแบบใดก็ตาม ผู้บริหารองค์กรในปัจจุบันได้นำหลักนิติธรรมมาใช้ในการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ในระยะยาว พร้อม ๆ กับการดูแลเอาใจใส่บุคลากรหรือพนักงานในองค์กร

หลักนิติธรรมได้ถูกนำมาขยายความเพื่อความหลากหลายและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืน หลักการกำกับดูแลกิจการรวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่มีความต่อเนื่องก็ถือเป็นตัวอย่างหนึ่งและถือว่าเป็นถ้อยคำที่ทันสมัยเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

หลักนิติธรรมยังก่อให้เกิดมีความถูกต้องโปร่งใสเปิดโอกาสให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด

หลักนิติธรรมยังเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้าง เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มและบริหารจัดการความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

๑. ศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ สังคมกับกฎหมาย, ศูนย์หนังสือกฎหมายวิญญูชน, กรกฎาคม (๒๕๖๔) หน้า ๒๖๗, ๒๖๘, ๒๗๐, ๒๗๑, ๒๗๒
๒. ภีรภัทร ด้านธีระภากุล นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ, สำนักงานคณะกฤษฎีกา, บทความ
๓. ถวิลวดี บุรีกุล ธรรมาภิบาลหลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ในวาระสถาบันพระปกเกล้า, เล่มที่ ๒, (๒๕๔๖)
๔. บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) นโยบายการกำกับดูแลกิจการ (๒๕๖๔)